ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 13. 04. 2006 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

184

ZÁKON

zo 16. marca 2006

o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje

a) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri pestovaní odrôd[1]) geneticky modifikovaných rastlín (ďalej len „modifikovaná rastlina“),

b) oznamovaciu povinnosť pri pestovaní modifikovaných rastlín a evidenciu pestovateľských plôch, na ktorých sa nakladá s modifikovanými rastlinami,

c) podmienky nakladania s modifikovanými rastlinami, ich množiteľským materiálom a produkciou modifikovaných rastlín,

d) opatrenia na ochranu rastlín pestovaných konvenčným spôsobom hospodárenia a ekologickým[2]) spôsobom hospodárenia a opatrenia na zamedzenie nežiaducej prítomnosti geneticky modifikovaných organizmov,

e) kontrolné opatrenia a monitoring vykonávaný orgánmi štátnej správy zamerané na dodržiavanie ustanovení tohto zákona,

f) pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti modifikovaných rastlín,

g) sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie:

a) modifikovanou rastlinou rastlina, ktorej genetický materiál bol na účely poľnohospodárskej výroby zmenený spôsobom, ktorý sa prirodzene pri pohlavnom rozmnožovaní a prirodzenej rekombinácii nevyskytuje, a ktorá bola schválená na uvádzanie na trh podľa osobitných predpisov,[3])

b) pestovateľom každý, kto je evidovaný ako pestovateľ modifikovaných rastlín,

c) zodpovedným zástupcom pestovateľa fyzická osoba, ktorá je s pestovateľom v pracovnoprávnom vzťahu alebo inom zmluvnom vzťahu a absolvovala školenie o nakladaní s modifikovanými rastlinami,

d) produkciou modifikovaných rastlín každá časť modifikovaných rastlín dopestovaná z množiteľského materiálu,[1])

e) nakladaním s modifikovanými rastlinami akákoľvek činnosť spojená s pestovaním modifikovaných rastlín, najmä príprava na výsev a výsadbu, výsadba, kultivácia pôdy, zber, pozberová úprava polí, doprava a skladovanie,

f) konvenčným spôsobom hospodárenia obvyklý spôsob hospodárenia, ktorý nevyužíva modifikované rastliny a nepostupuje podľa pravidiel ekologického poľnohospodárstva,[2])

g) ekologickým spôsobom hospodárenia taký spôsob hospodárenia, ktorý postupuje podľa pravidiel ekologického poľnohospodárstva,[2])

h) zmiešaným pestovateľským systémom poľnohospodársky pestovateľský systém využívajúci kombináciu súbežného pestovania modifikovaných rastlín a rastlín pestovaných konvenčným spôsobom hospodárenia alebo ekologickým spôsobom hospodárenia,

i) zariadeniami technologické zariadenia, prepravné linky a dopravné zariadenia, skladové priestory a iné technologické systémy použité pri nakladaní s modifikovanými rastlinami,

j) minimálnou izolačnou vzdialenosťou najmenšia priama vzdialenosť medzi dvoma porastmi toho istého alebo príbuzného botanického druhu rastlín pestovaných ekologickým spôsobom hospodárenia alebo konvenčným spôsobom hospodárenia a modifikovanými rastlinami tak, aby sa predišlo nežiaducej prítomnosti geneticky modifikovaných organizmov,

k) únikom časti modifikovanej rastliny prítomnosť časti modifikovanej rastliny mimo evidovanú plochu pestovania modifikovaných rastlín,

l) odborným plánom pestovania modifikovaných rastlín súbor technických, odborných a organizačných pravidiel pri pestovaní modifikovaných rastlín,

m) nežiaducou prítomnosťou modifikovanej rastliny náhodná prítomnosť genetického materiálu modifikovanej rastliny v rastlinách pestovaných konvenčným spôsobom hospodárenia alebo v rastlinách pestovaných ekologickým spôsobom hospodárenia, ktorej hodnota je vyššia ako hodnota stanovená v osobitnom predpise.[4])

§ 3
Oznamovacia povinnosť pestovateľov

(1) Ten, kto chce pestovať modifikované rastliny, je povinný tento zámer oznámiť Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu (ďalej len „kontrolný ústav“) na tlačive vydanom kontrolným ústavom.

(2) Prílohou oznámenia podľa odseku 1 sú:

a) názov katastrálneho územia, parcelné číslo (C-KN), kópia príslušnej časti katastrálnej mapy s vyznačením hraníc pozemku, na ktorom sa majú pestovať modifikované rastliny (ďalej len „pestovateľská plocha“),

b) doklad žiadateľa alebo jeho zodpovedného zástupcu o absolvovaní školenia o nakladaní s modifikovanými rastlinami.

(3) Kontrolný ústav vydá žiadateľovi doklad o zapísaní do evidencie pestovateľov modifikovaných rastlín v lehote do 30 dní po splnení podmienok podľa odsekov 1 a 2.

(4) Ak oznámenie neobsahuje doklady podľa odseku 2, kontrolný ústav vyzve žiadateľa, aby ich v lehote do 30 dní odo dňa doručenia výzvy doplnil.

(5) Ak žiadateľ nedodá kontrolnému ústavu doklady podľa odseku 2 v určenej lehote, kontrolný ústav ho nezapíše do evidencie pestovateľov modifikovaných rastlín.

(6) Pestovateľ je povinný oznámiť kontrolnému ústavu všetky zmeny údajov uvedených v odsekoch 1 a 2 v lehote do 30 dní odo dňa ich vzniku. Kontrolný ústav na základe tohto oznámenia vydá pestovateľovi do 30 dní nový doklad o zapísaní do evidencie pestovateľov modifikovaných rastlín.

(7) Kontrolný ústav pestovateľa vyradí z evidencie, ak

a) o to pestovateľ požiada,

b) nemá zabezpečeného zodpovedného zástupcu,

c) zodpovedný zástupca skončil výkon svojej funkcie,

d) pestovateľ zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

§ 4
Povinnosti pestovateľa

(1) Pestovateľ je povinný písomne informovať kontrolný ústav a informovať užívateľov susedných pozemkov, ktoré sa nachádzajú v minimálnej izolačnej vzdialenosti, o zámere pestovať modifikované rastliny najneskôr do 15. februára kalendárneho roka pre jarné druhy a najneskôr do 1. júna kalendárneho roka pre ozimné druhy.

(2) Pestovateľ je povinný predložiť kontrolnému ústavu v lehotách uvedených v odseku 1, najneskôr však v lehote 15 dní pred výsevom:

a) doklady, ktoré potvrdzujú skutočnosť, že informoval užívateľov susedných pozemkov o zámere pestovať modifikované rastliny,

b) odborný plán pestovania modifikovaných rastlín špecifikovaný pre konkrétne podmienky v pestovateľskom systéme.

(3) Pestovateľ je povinný viesť evidenciu[5]) na formulároch vydaných kontrolným ústavom o

a) nákupe množiteľského materiálu,

b) množstve použitého množiteľského materiálu na pestovateľských plochách,

c) nakladaní s nepoužitým množiteľským materiálom,

d) množstve dopestovanej produkcie modifikovaných rastlín a o ďalšom nakladaní s ňou.

(4) Pestovateľ je povinný uchovávať údaje uvedené v odsekoch 2 a 3 po dobu najmenej piatich rokov.[6])

(5) Pri nakladaní s modifikovanými rastlinami je pestovateľ povinný označiť množiteľský materiál a produkciu z týchto rastlín.[5])

§ 5
Podmienky pestovania modifikovaných rastlín

(1) Pestovateľ je povinný pri pestovaní modifikovaných rastlín

a) dodržať odborný plán pestovania modifikovaných rastlín,

b) dodržať minimálne izolačné vzdialenosti medzi modifikovanými rastlinami a geneticky nemodifikovanými rastlinami rovnakého alebo príbuzného botanického druhu stanovené pre jednotlivé plodiny,

c) využívať plodinové a ekologické bariéry,

d) likvidovať buriny rovnakého botanického druhu alebo príbuzného botanického druhu v okolí pestovateľskej plochy,

e) zabezpečiť čistenie zariadení použitých pri nakladaní s modifikovanými rastlinami,

f) monitorovať dva roky po zbere modifikovaných rastlín okolie pestovateľskej plochy.

(2) Pestovateľ je povinný skladovať produkciu modifikovaných rastlín v osobitných priestoroch

jednoznačne a výrazne označených.

(3) Pri spracovaní produkcie modifikovaných rastlín je pestovateľ povinný dodržiavať zásady oddeleného spracovania produkcie modifikovaných rastlín a produkcie rastlín dopestovaných ekologickým spôsobom hospodárenia a konvenčným spôsobom hospodárenia.

§ 6
Inšpekcia a kontrola

(1) Kontrolný ústav poverí svojho zástupcu vykonaním inšpekcie a kontroly podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu.[7])

(2) Poverený zástupca kontrolného ústavu na účely vykonania inšpekcie a kontroly môže

a) vstupovať na pozemky a do prevádzkových priestorov, v ktorých sa nakladá s modifikovanými rastlinami,

b) vykonávať potrebné zisťovania vrátane odoberania vzoriek v rozsahu potrebnom na vykonanie kontroly,

c) nahliadať do evidencie, dokladov a iných písomností týkajúcich sa nakladania s modifikovanými rastlinami, robiť si z nich výpisy a požadovať úplné údaje a informácie o všetkých činnostiach a zariadeniach a vyhotovenie kópií dokladov.

(3) Pestovateľ je povinný umožniť poverenému zástupcovi kontrolného ústavu vykonanie inšpekcie a kontroly podľa odseku 2.

§ 7
Opatrenia na zamedzenie úniku časti modifikovanej rastliny

(1) Ak pestovateľ nedodržal odborný plán pestovania modifikovaných rastlín a z toho dôvodu hrozí riziko kontaminácie voľne rastúcich rastlín alebo rastlín pestovaných konvenčným alebo ekologickým spôsobom na okolitých pozemkoch, kontrolný ústav nariadi opatrenia a určí lehotu na ich vykonanie.

(2) Ak pestovateľ nevykonal nariadené opatrenia na nápravu v určenej lehote, kontrolný ústav zabezpečí ich vykonanie na náklady pestovateľa.

§ 8
Orgány štátnej správy

(1) Orgány štátnej správy v oblasti modifikovaných rastlín sú:

a) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),

b) kontrolný ústav.

(2) Ministerstvo

a) riadi výkon štátnej správy v oblasti pestovania modifikovaných rastlín,

b) rozhoduje o odvolaniach,

c) zverejňuje informácie[8]) o pestovaní modifikovaných rastlín a údaje, ktoré nie sú predmetom ochrany podľa osobitných predpisov[9]) alebo nie sú označené pestovateľom za predmet obchodného tajomstva,[10]) bezodkladne na internetovej stránke ministerstva,

d) spolupracuje a poskytuje informácie a správy zainteresovaným ústredným orgánom štátnej správy a príslušným orgánom členských štátov Európskej únie v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi pre členský štát z právnych aktov Európskych spoločenstiev.

(3) Kontrolný ústav

a) vedie evidenciu pestovateľov,

b) vedie evidenciu pestovateľských plôch,

c) kontroluje dodržiavanie povinností podľa § 3 ods. 6, § 4 a podmienok pestovania modifikovaných rastlín podľa § 5,

d) určuje postupy a metódy kontroly, monitoringu a inšpekcie pre bezpečné nakladanie s modifikovanými rastlinami v zmiešaných pestovateľských systémoch,

e) kontroluje kvalitu a správnosť postupov na predchádzanie výskytu nežiaducej prítomnosti a rozširovania modifikovaných rastlín,

f) vykonáva inšpekciu a kontrolu pestovateľov, pestovateľských plôch a zariadení, rozbory rastlín, rastlinných produktov a na základe výsledkov rozborov vydáva záväzné posudky a protokoly,

g) vykonáva detekciu, identifikáciu a kvantifikáciu obsahu nežiaducej prítomnosti modifikovaných rastlín a pôsobí ako referenčné laboratórium na kontrolu modifikovaných rastlín,

h) zisťuje a vedie evidenciu nežiaducej prítomnosti geneticky modifikovaného organizmu,

i) kontroluje výskyt škodcov a burín v porastoch modifikovaných rastlín,

j) prejednáva priestupky a ukladá pokuty za správne delikty,

k) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom a nariadením vlády vydaným podľa osobitného predpisu.[11])

§ 9
Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

a) neoznámi zámer pestovať modifikované rastliny kontrolnému ústavu podľa § 3 ods. 1,

b) neoznámi kontrolnému ústavu všetky zmeny údajov podľa § 3 ods. 6,

c) poruší povinnosť podľa § 4 a 5,

d) neumožní poverenému zástupcovi kontrolného ústavu vykonať inšpekciu a kontrolu podľa § 6 ods. 3.

(2) Za priestupky podľa odseku 1 kontrolný ústav uloží pokutu od 5 000 Sk do 10 000 Sk.

(3) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch,[12]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 10
Iné správne delikty

(1) Kontrolný ústav uloží pokutu fyzickej osobe – podnikateľovi a právnickej osobe

a) od 10 000 Sk do 200 000 Sk, ak poruší povinnosť podľa § 3 ods. 6 a § 4 ods. 1,

b) od 50 000 Sk do 500 000 Sk, ak poruší povinnosť podľa § 4 ods. 2 až 5, § 5 a § 6 ods. 3,

c) od 500 000 Sk do 1 000 000 Sk, ak poruší povinnosť podľa § 3 ods. 1.

(2) Kontrolný ústav pri ukladaní pokút prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky protiprávneho konania a na súčinnosť pri odstraňovaní protiprávneho stavu.

(3) Ak sa fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba v čase jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty opakovane dopustí správneho deliktu, možno jej

uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku hornej hranice pokuty.

(4) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa kontrolný ústav o porušení povinnosti dozvedel, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k protiprávnemu konaniu došlo.

§ 11
Úhrada nákladov

(1) Náklady na vykonanie rozboru vzorky odobratej pri podozrení z porušenia ustanovení tohto zákona pestovateľom uhrádza pestovateľ, ak sa na základe rozboru potvrdí, že rastliny dopestované ekologickým spôsobom hospodárenia alebo konvenčným spôsobom hospodárenia obsahujú nežiaducu prítomnosť geneticky modifikovaného organizmu.

(2) Ak sa nepotvrdí podozrenie z porušenia tohto zákona podľa odseku 1, náklady na vykonanie rozboru vzorky uhrádza kontrolný ústav.

(3) Náklady na vykonanie rozboru vzorky na objednávku uhrádza objednávateľ.

(4) Náklady podľa odsekov 1 a 3 určí kontrolný ústav vo výške preukázateľných nákladov.

§ 12
Náhrada škody pri znečistení modifikovanými rastlinami

Ak vznikne škoda pri nežiaducej prítomnosti modifikovaných rastlín alebo únikom časti modifikovaných rastlín, poškodený má právo na náhradu škody[13]) od pestovateľa.

§ 13
Splnomocňovacie ustanovenia

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o

a) technických opatreniach súvisiacich s pestovaním a nakladaním s modifikovanými rastlinami, odbornom pláne pestovania modifikovaných rastlín a o minimálnych izolačných vzdialenostiach podľa § 5 ods. 1,

b) školení o nakladaní s modifikovanými rastlinami podľa § 3.

§ 14
Spoločné ustanovenie

Na konanie o vyradení z evidencie pestovateľov podľa § 7 sa vzťahujú všeobecne záväzné právne predpisy o správnom konaní.

§ 15
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júna 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

v z. Béla Bugár v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 291/1996 Z. z. o odrodách a osivách v znení neskorších predpisov.

2) Zákon č. 421/2004 Z. z. o ekologickom poľnohospodárstve.
Nariadenie Rady (EHS) č. 2092/1991 z 24. júna 1991 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych výrobkov a príslušných označeniach poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. ES L 198, 22. 7. 1991).

3) § 21 zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení zákona č. 77/2005 Z. z.

4) Čl. 12 a 24 nariadenia (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách (Ú. v. EÚ L 268, 18. 10. 2003).

5) Čl. 1, 4 a 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 z 22. septembra 2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES (Ú. v. EÚ L 268, 18. 10. 2003).
Nariadenie Komisie (ES) č. 65/2004 zo 14. januára 2004, ktoré zavádza systém vypracovania a prideľovania jednoznačných identifikátorov pre geneticky modifikované organizmy (Ú. v. EÚ L 010, 16. 1. 2004).

6) Čl. 4 písm. A ods. 4 a čl. 5 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003.

7) Čl. 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003.

8) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

9) Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

10) § 17 Obchodného zákonníka.

11) Zákon č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

12) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

13) § 420a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.
§ 373 až 386 Obchodného zákonníka.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.